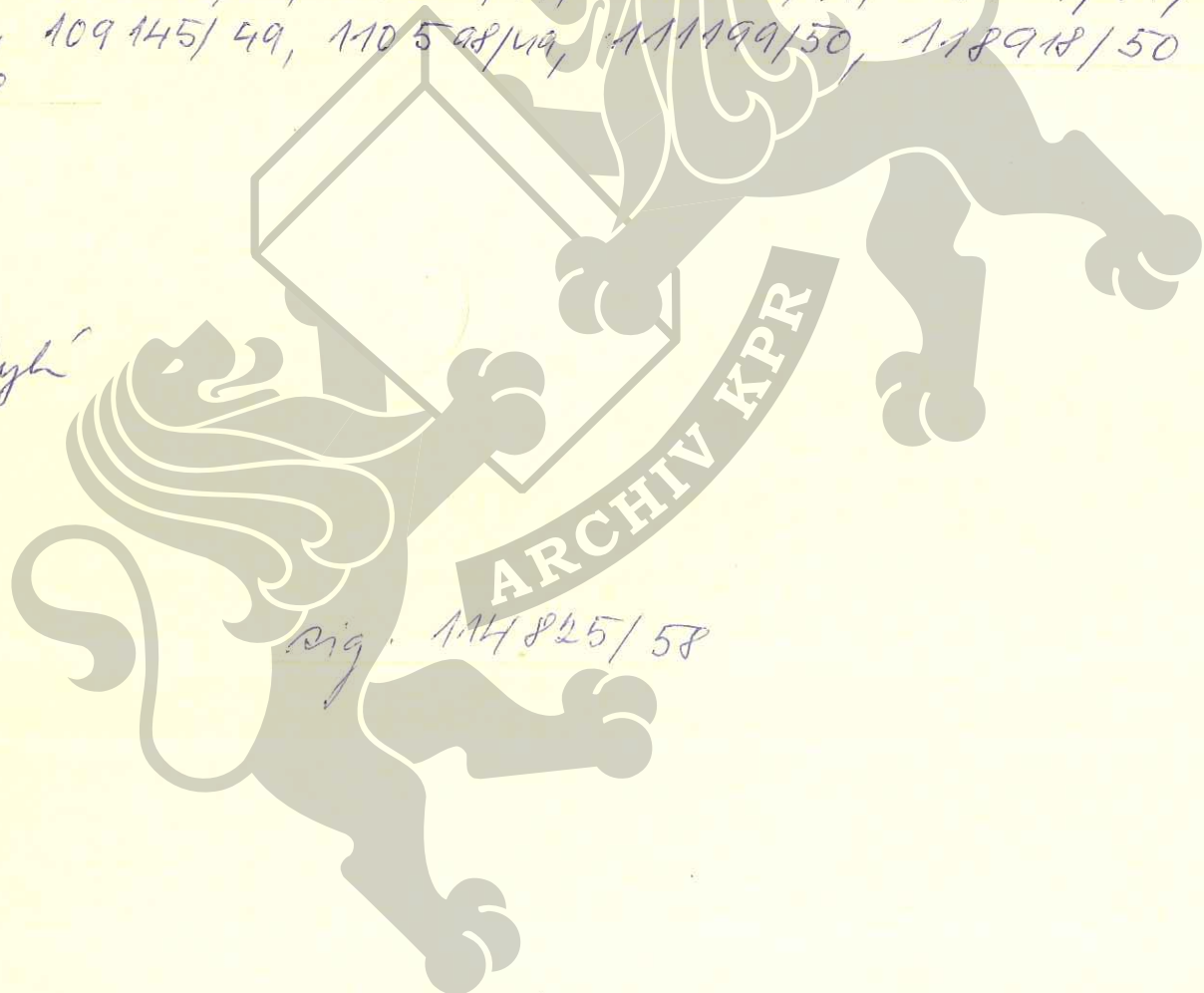

9024/45, 12110/45, D15679/46, D16026/46, D16035/46, D16200/46,
D16201/46, D16202/46, D16203/46, D16222/46, D16366/46,
D16450/46, D17452/46, D20295/46, D408/47, D2045/47
D2587/47, D3310/47, D3353/47, D3548/47, D3634/47
D8790/47, D8791/47, D9133/47, D9326/47, D9344/47, D9588/47,
D9656/47, D9761/47, D10097/47, D10169/47, D10236/47, D10302/47,
D10362/47, D10378/47, D11206/47, D12066/47, 110038/48,
124935/48, 124969/48, 125023/48, 125061/48, 302194/48,
125914/48, 125918/48, 106770/49, 107368/49, 107533/49,
108117/49, 108125/49, 108594/49, 108599/49, 108728/49,
108833/49, 109145/49, 110598/49, 111199/50, 118918/50
114825/58
x

= správně chyl'

sig. 114825/58

Výkřik Slovanského národního proutání

inv. č. 2923

a p

**PREDSIEDNÍCTVO
SLOVENSKEJ NÁRODNEJ RADY**

Číslo: 3859/1945.

Bratislava, dňa 28. júla 1945.

Predmet: Oslavy prvého výročia
slovenského národného
povstania.

Príloha : 1.

*Pan. Hordák
vzádal vyjadrenie
stanného vlády.
9/9 D*

KANCELÁR PRESIDENTA REPUBLIKY

-8.VIII.45 09024/45

PŘÍLOHY: 1

Jeho Excelencii
prezidentovi Československej republiky
Dr. Eduardovi Benešovi

P r a h a - H r a d .

Slovutný pán prezident !

Predsiedníctvo Slovenskej národnej rady na svojom zasadnutí dňa 25. júla 1945 sa usnieslo na usporiadaní osláv prvého výročia slovenského národného povstania v Banskej Bystrici v dňoch 28. a 29. augusta 1945.

Predsiedníctvo Slovenskej národnej rady dovoľuje si Vás, slovutný pán prezident, pozvať na tieto banskobystričné oslavy. Súčasne dovoľujeme si Vás požiadať o Váš prejav na týchto slávnostiach, pričom prosíme, aby ste nám láskave oznámili, či si želáte mať prejav na sjaзде národných výborov dňa 28. augusta v Národnom dome alebo na ľudovej manifestácii dňa 29. augusta na Hlavnom námestí. Celkový približný program slávností, resp. návrh, dovoľujeme si pripojiť.

Bolí by sme Vám veľmi povďační, keby ste sa osobne i s milostivou paňou osláv zúčastnili a prípadne po oslavách istú dobu na Slovensku /Tatry, Sliač, Topoľ-

čianky alebo podľa Vášho výberu/ medzi nami strá-
vili.

Prosíme o Vaše láskavé vyjadrenie a sme

Vám oddaní

za Predsedníctvo
Slovenskej národnej rady :

/09024/45

V Prahe dňa 23. augusta 1945.

Predsedníctvu SNR
v Bratislave.

Kancelária prezidenta republiky
potvrďzuje príjem Vášho listu zo dňa 28. júla 1945.
adresovaného pánu prezidentovi, ktorým pozývate pána
prezidenta k účasti na oslavách prvého výročia slovenského
národného povstania.

Ako vám to bolo už telefonicky oznámené,
pán prezident sa týchto oslav zúčastní a bude mať prejav
na manifestácii dňa 29. augusta t.r.

Kancelária prezidenta republiky vám ďakuje
jeho menom za pozvanie k pobytu na Slovensku a oznamuje
vám, že pán prezident spolu s milostivou paňou stráví
pri tejto príležitosti niekoľko dní na Sliači.

J. SMUTNÝ

prednosta kancelárie prezidenta
republiky.

pisovna.

-2 XI

noe 2 XI

Vec: Prejav pána prezidenta
v Banskej Bystrici dňa 29.
augusta 1946.

s hrdosťou a pýchou, dôstojne a sebavedome v stálej živelnnej a sviežej spomienke dívame sa dnes všetci späť na jeden z najväčších činov doterajšej slovenskej histórie - na slovenské povstanie z augusta r.1944. Zdôrazňujem túto hrdosť a pýchu práve dnes, keď nám stačil púhy rok - rok najväčších spojeneckých víťazstiev nad nacistickou obludou, akú história doposiaľ nepoznala - aby vymizly všetky existujúce pochybnosti, sústavne a zámerne vyvolávané nemeckým diktátorským a bratislavským quislingovským režimom na budúcom vývoji Slovenska a aby bolo celkom jasné, že Slováci v svojej zdrcujúcej väčšine nikdy neprijali tisovský režim a nikdy sa nestali stúpenkami t.zv. učenia Tukovho.

Vtedy, keď sa už naozaj začalo "blázkať nad Tatrami", to už bolo všetkému československému ľudu jasné, že myšlienka slovenského a českého bratstva a sjednotenia Čechov a Slovákov v jednom jedinom spoločnom štáte dochádza svojím nového, trvalého a pevného výrazu: v štáte pre ktorého existenciu, právnu kontinuitu a uznanie sme všetci v zahraničí - politici i vojaci - sviedli úspešný boj a ktorého jednota nemohla byť manifestovaná vernejšie a dôraznejšie ako práve krvou všetkých verných. O tomto štáte sme si však súčasne povedali celkom jasne, úprimne a rozhodne, že ho budeme budovať ako ľudový demokratický štát a na nových lepších a dokonalejších základoch, vyjadrených heslom "rovný s rovným", odpovedajúcich vývoju, ktorý Slovensko vykomalo v slobodnej republike za jej prvého dvadäťročia.

A len v udalostiach, ktoré znamenali posvätenie jednoty krvou, mohli sme s úspechom pracovať a tvoriť plány pre budúcu politickú, hospodársku a sociálnu výstavbu lepšieho a dokonalejšieho poriadku našej spoločnej republiky. To bola prvá skutočnosť, ktorú sme cítili a poznali.

A sme pri druhej skutočnosti; Slovensko svojimi bojujúcimi jednotkami a partizánmi v dobe svojho bansko-bystrického povstania odčinilo všetko, čo zradný tisovský režim od roku 1938-1939- a ešte pred týmto rokom - na československej republike napáchal. Slovensko svojim údatným bojom dokázalo vernosť rozhodnej väčšiny slovenského

Ľudu myšlienke jednotnej Československej republiky. Slovensko napísalo - opäť opakujem - svojim povstaním jednu z najkrajších kapitôl svojej slovenskej histórie.

Tým však ani zďaleka nie je vyčerpaný a vystihnúť smysel a význam slovenského povstania. Význam tohto historického povstania ďaleko presahuje slovenské hranice. To nebola len vec Slovenska samotného, to nebolo len ohnivé vyznanie vnútornej československej jednoty, o existencii ktorej sme nikdy nepochybovali a o ktorej som sa vyjadril už v marci roku 1943 vo svojom prvom špeciálne Slovákom adresovanom prejave z Londýna jednoznačne a nekompromisne, raz navždy a definitívne, keď som vyhlásil, že Slovensko patrilo v roku 1943 do republiky - práve tak ako roku 1938 pred Mníchovom.

To boli plamene, ktoré vyšľahly ďaleko za hranice, aby spálili všetko to nepravé, čo ešte vtedy Slovensko v medzinárodnom zapojení a postavení stále nebezpečne onerožovalo. Pred slovenským povstaním stále ešte nebolo pre Slovensko všetko s plnou istotou vyhraté, i keď medzinárodne Slováci a Česi boli uznávaní ako predmníchovská Československá republika všetkými víťaznými štátmi a takmer celým ostatným svetom. Skutočnosť, že v rozhodujúcu chvíľu takmer všetci Slováci až na bezvýznamných a pre ďalší slovenský život celkom bezcenných, škodlivých a zbytočných jednotlivcov, dali tejto našej viere výraz i vojenský, to bola údaľosť, ktorá víťaziacim spojencom a celému ostatnému svetu dokázala správnosť nášho stanoviska. Ale ešte viac ako toto: dokázala, že Slováci sú tak vyspelí, tak politicky zralí, a tak demokraticky vzdelaní, že v rozhodnom okamžiku, keď ide o životnú existenciu národa a jeho najdrahšiu a najcennejšiu hodnotu - o slobodu mravnú a duchovnú, sociálnu a hospodársku a o politické možnosti zdravého vývoja štátu a pre ďalšiu a šťastnejšiu budúcnosť a v spojení s Čechmi, a - vedia siahnuť k zbrani a previesť revolúciu.

Tým, že naše štátoprávne hľadisko, už skoršie pred ostatným medzinárodným svetom úspešne uplatnené, dostalo vojenskú náplň brannými silami slovenskými a českými, či už to boli oddiely pravidelného vojska, či skupiny československých, či to boli politickí

vážni slovenskí, lebo bojovníci z pražských barikád, či to boli naši zahraniční vojaci z východu alebo západu, Slovensko najjasnejšou rečou svojich zbraní a krvou svojich verných ukázalo svetu nesporne, že nemôže a nesmie byť srovnávané s ktorýmkoľvek z ostatných satelitov Nemecka. Slováci patria k Čechom a Česi k Slovákom, slovenská zem ide v Európe a vo svete spoločne s českými zemiami, - taká je diplomatická reč slovenského povstania. To je tretia rozhodujúca skutočnosť banskobystrickej revolúcie.

Bansko-bystrické povstanie malo však poslednú podstatnú známku dnešného slovenského vývoja - svoju stránku vnútropolitickú. Nech už starnutí a vnútropolitický vývoj na Slovensku v budúcnosti bude akýkoľvek, bansko-bystrické povstanie je svojimi výsledkami a závermi rozhodným prejavom ohromného pokroku - demokratického, protifašistického, ľudového cítenia slovenského, je dôkazom kategorického odporu Slovenska proti všetkým zbytkom Maďarizmu a ľudáctva, je dôkazom vyspelého osvieteného, demokratického a ľudového vlastenectva slovenského, oň ktorého nie je už a nikdy nebude návratu k starému Slovensku. Slovensko a slovenskosť definitívne, povedal by som zmodernizované, priblížilo sa neočakávane a s prekvapujúcou rýchlosťou k modernému poválečnému česstvu s jeho celou sociálnou náplňou, od ktorej späť do republiky tiež už niet a nebude návratu. To nám zaručuje trvanlivosť a silu jednoty československej viac ako čokoľvek iného. Ja nevravím, že vývoj je už hotový, alebo dokončený. Je to však postupujúci a správny vývoj, lebo "rovného s rovným" politicky v republike by nebolo, keby postupne nedošlo k plnému vyrovnaniu sociálnemu a hospodárskemu a k vzájomnému slobodnému prenikaniu kultúrnemu a duchovnému. Máme teda ešte pred sebou stále veľa práce. A

A sľubne si tu v deň výročia banskobystrickej skutočnej a súčasne symbolickej revolty, že v spoločnej práci pre štát budeme zachovávať zásady, ktoré nás jedine môžu viesť k cieľu a úspechu: budeme si bratmi nie len v slovách, ale budeme rešpektovať dôsledne, pevne a rozhodne prvú zásadu každej rozumnej a správnej politiky, budeme k sebe otvorení, pravdiví a loyálni. Nebudeme pre

sebou - my Česi a Slováci - ani nič skrývať, ani nič nedobrého a nesprávneho vynášať, lebo zastierať, priamosť, pravda, opravdovosť, musia byť zákonom nášho vzájomného vzťahu. A konečne majme obidva navzájom Slováci a Česi odvahu a statočnosť kludne, vecne a mužne si povedať pekne do očí a bez rozčulovania, bez podezrievania, bez neľúbosti, čo si navzájom myslíme, čo sa nám u druhého páči, alebo nepáči, čo nás trápi a čo nás bolí. Tak sa má podľa môjho názoru robiť politika v skutočnej demokracii.

**Čestná pozvánka
na oslavy III. výročia
Slovenského národného povstania
v Turčianskom Sv. Martine
v dňoch 28. a 29. augusta 1947
pod záštitou pána prezidenta Čsl. republiky
Dr. Eduarda Beneša
a čestným predsedníctvom
vlády Československej republiky
Slovenskej národnej rady**

Vo štvrtok 28. augusta 1947:

- 9.00 hod. Valné zhromaždenie SVOJPOV-u v kasárňach za Turcom.
14.30 hod. Župné verejné cvičenie Sokolskej župy Podtatranskej-Hviezdoslavovej na ihrisku pri Sokolovni.
17.00 hod. Položenie vencov na hroby padlých na novom cintoríne.
18.30 hod. Vystúpenie vybraných družstiev Čsl. obce sokolskej v prírodnom divadle.
20.00 hod. Slávnostná premiéra SKD Componnez-Noe: „Dnes večer príde priateľ“ v Národnom dome.
21.00 hod. Koncert SSSU v prírodnom divadle.
22.00 hod. Zapálenie vatier na okolitých vrchoch — SSP.

V piatok 29. augusta 1947:

- 8.00 hod. Služby božie v oboch kostoloch.
9.00 hod. a) Otvorenie výstavy: „Národným povstaním k novému kultúrnemu, hospodárskemu a sociálnemu rozvoju Slovenska“ v Št. ústave pre zveľaďovanie živností.
b) Sjazd SVOJPOV-u v kasárňach za Turcom.
c) Valné zhromaždenie Čsl. obce legionárskej župy Považskej gen. Rudolfa Viesta v Advokátskej komore.
10.00 hod. Slávnostné zasadnutie MNV a udelenie čestného občianstva generálissimovi Stalinovi a prezidentovi Rooseveltovi in memoriam v zasadacej sieni Mestského domu.
11.00 hod. SLÁVNOSTNÁ EUDOVÁ MANIFESTÁCIA v prírodnom divadle.
12.30 hod. Defilé vojenských jednotiek, uniformovaných odbojových složiek a sokolstva.
16.00 hod. Národopisné hry v prírodnom divadle.
22.00 hod. Svätajánska noc v prírodnom divadle a ľudová veselica.

inv. č. 1686

ARCHIV
KANCELÁŘE PRESIDENTA REPUBLIKY

R 577/46, R 3128/46, R 6903/46, R 9630/46, R 12 597/46, R 14 696/46,
R 15 731/46, R 885/47, R 890/47, R 1313/47, R 3434/47,
R 4359/47, R 6621/47, R 14 311/47, R 14 804/47, R 15 218/47,

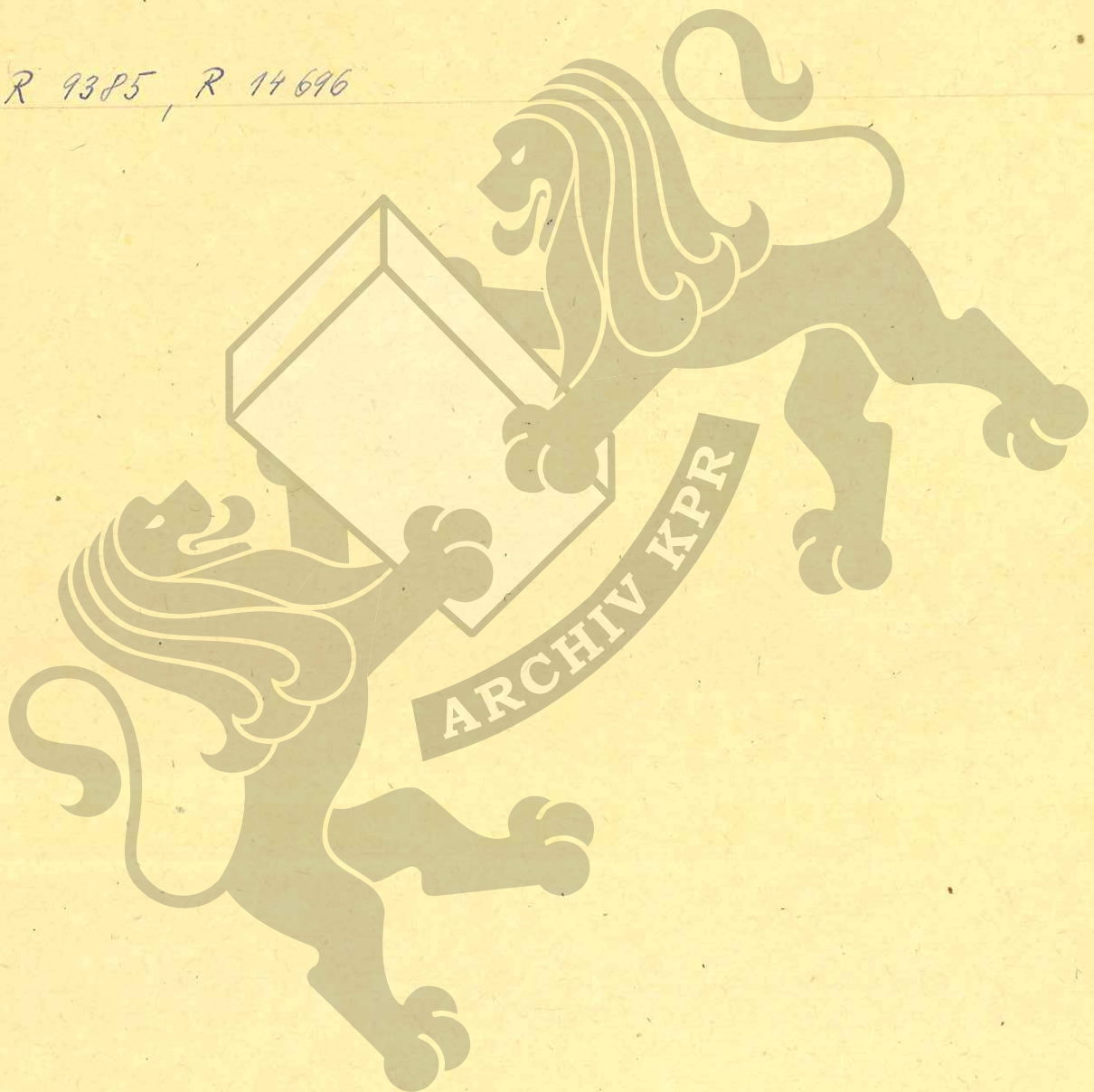

R 17459/47

A. Podpory - učastník SNP aj.

ARCHIV
KANCELÁŘE PRESIDENTA REPUBLIKY

1946: R 9385, R 14696

Josef Smelana, Kláštor Nora' Ves - úváženie SNP

RT

Klátová Nová Ves 3/1 1946.

Velečený pán prezident Česko-Slovenské republiky.

» Pán Dr. Edvard Beneš «

KANCELARIE PREZIDENTA REPUBLIKY

12 VII. 1946 R 09385 / 46

8 MR.

Prosta:

Přílohy:

1

Podpisany Jozef Smatana nar. 16. 12. 1910 v Klátové Nové Vsi, tamtiež prislúšny. Účastník som sa celostatného odboja, ako partizán so zbraňou v ruke, proti fašistom. Za povstanie, bol som ťažko ranený do hlavy a odvezený do nemocnice v Topolčanoch. Čakal po dvoch týždňovom liečení ma Nemci uväznili v Kitre. Tu som sa pordejšie pokúsil na útek do hôr, čo sa mi aj podarilo.

Pri značných bolestiach hlavy chopil som sa znovu zbrane a pripojil k partizánskej skupine kapitána Ľudjána. Spolu s Rušskou armádou sme bojovali na úseku Hrona, kde som bol znovu ranený do nohy. Na teras nachádzam sa ako invalid bez akejkoľvek podpory, a som živiteľom 3 malých detí najstaršie 5 ročné a stará mat. Mám pridelený malopredaj tabáku s mesačným príjmom 1.000 Kčs. ktorý mi nepostačuje na živorenie a osátenie člennej rodiny.

Preto obraciam sa s dôverou a prosbou kvôli o nejakú peniažitú jednorázovú podporu. že ide o pravdivé príklady potvrdenie od škpt. Ľudjána.

Želám Vám dlhého žitia pane prezident, a ostávam so srdečným pozdravom Vaš oddaný bojovník, part.

Posta: Klátová Nová Ves.

Okres: Topolčany.

Jozef Smatana

Klátová Nová Ves

Okres Topolčany Slov.

(Práci čest)

Číslo: R 9385/46.

Vec: Jozef Smatana, Klátová Nová Ves - zistenie pomerov.

Menovaný sa zúčastnil povstania ako partizán. Bol ranený do hlavy a nohy. Teraz je ako invalida, bez akejkoľvek podpory. Je mu pridelený malopredaj tabáku s mes.ziskom 1000 Kčs, čo mu nepostačuje na výživu 6 člennej rodiny. Prosí o podporu.

Číslo: R 9385/46.

V Prahe dňa 12. augusta 1946.

Okresný národný výbor

Topolčany.

Vec: Jozef Smatana, Klátová Nová Ves - zistenie pomerov.

S podaním.
1 príl.

Kancelária prezidenta republiky zasiela v prílohe shora uvedené podanie s požiadaním o vyšetrenie terajších osobných a majetkových pomerov a o podanie zprávy, doporučuje-li sa, aby z prostriedkov pána prezidenta bola udelená jednorázová podpora.

Kancelária prezidenta republiky:

Lehota: 30.X.1946.

Spisovna.

Došlo:
Založeno: 50c 17. VIII. 1946

Došlo

usáno

rovnáno

oprávno

18. VIII. 1946

Sánov

opod. a 1 príl.

Ppmm **OKRESNÝ ÚRAD** v národný výbor v Topoľčanoch.

Číslo: 14.420/1946.

V Topoľčanoch, dňa 29. októbra 1946.

Predmet: Smatana Jozef, Klátová Nová Ves,
šetrenie rodinných pomerov.

K číslu : R 9385/46 zo dňa 12.VIII.1946.

Prílohy: 3.

Kancelária prezidenta republiky

v P r a h e .

Oznamujeme, že Jozef Smatana, nar. 16.11.1910 v Klátovej Novej Vsi, okres Topoľčany, t.č. tamtiež bytom čp.65, je ženatý s Irenou rod. Matiašovou s ktorou má tieto deti : Dcéry : Dagmar, 3 ročná, Eva 4 ročná a Emília 5 ročná.

Jozef Smatana nemá dosiaľ svojho majetku, t.č. má v Klátovej Novej Vsi od obce prenajatú budovu - stánok, v ktorom má predaj trafiky. Podľa vlastného doznania Jozefa Smatana, má tento z trafiky mesačne čistého príjmu asi 2.000.-Kčs. Z tohoto živí svoju rodinu a svoju svokru 65 ročnú Katarínu Hlaváčkovú, ktorá opatruje jeho deti.

Menovaný Jozef Smatana zúčastnil sa povstania so zbraňou v ruke a v kat.obce Klát.Nová Ves, bol za boja s Nemcami ranený do hlavy, dosiaľ údajne nedostáva žiadnu podporu. Lekárske svedectvo pripojené.

Vzhľadom k horeuvedeným doporučujeme žiadosť menovaného k prajnému riešeniu.

mm
tajomník ONV.

Ortobida
predseda ONV.

KANCELÁR PRESIDENTA REPUBLIKY	
-4.XI.46 R 14696 /46	
PŘÍLOHY: 2	REF.: <i>lm</i>

21.11.46
R 9385/46
500

24696/46
R2385/46

HORNONITRIANSKY PART. PRÁPOR kpt. TROJANA (býv. part. skup. »Pavel«)

Číslo: 611/1946.

Baťovany, dňa 28. júna 1946.

POTVRDENIE

Veliteľstvo Hornonitrianskeho part. práporu kpt. Trojana potvrdzuje, že vojak
S m a t a n a Jozef narod. 16.11.1910.
v Kl. Novej Vsi zúčastnil sa oslobodzovacích bojov v našom
prápore v dobe od 27.8.1944 do 30.IV.1945.
vo funkcii bojovníka.

Poznámka: Menovaný bol ťažko ranený, doteraz nedostáva žiadnu podporu ako invalid.

kpt. pech. Trojan Jozef veliteľ práporu.

Kancelář presidenta republiky.

Čj.: R- 14696/46

Dřív.spisy : R-9385/46 přip.

Pro domo:

Čti relaci ONV v Topolčanech.

1/ fin.referát p.v.o.r.Horníček
na vědomí.

11. XI. 46 / *Maří*

2./

Před založením (účtárně,
aby poukázala částku 500.-- Kčs,

slovy: pětset korun čs.

z fondu podpor

poštovní spořitelnou na adresu:

Jozef S m e t a n a ,

Klátová Nová Ves č. 65, obce Topolčany,

Částku Kčs 500.-- z fondu podpor

čís.š. 19/90 poukázal a

pod čl. 214. zaúčtoval.

16. XI. 1946

Čižmář

Založit !

V Praze dne 9. listopadu 1946.

Chládek

Spisovna:

Došlo: 13. XI. 1946 NIMR

Založeno: 19. XI. 1946 NIMR

Sty 7